

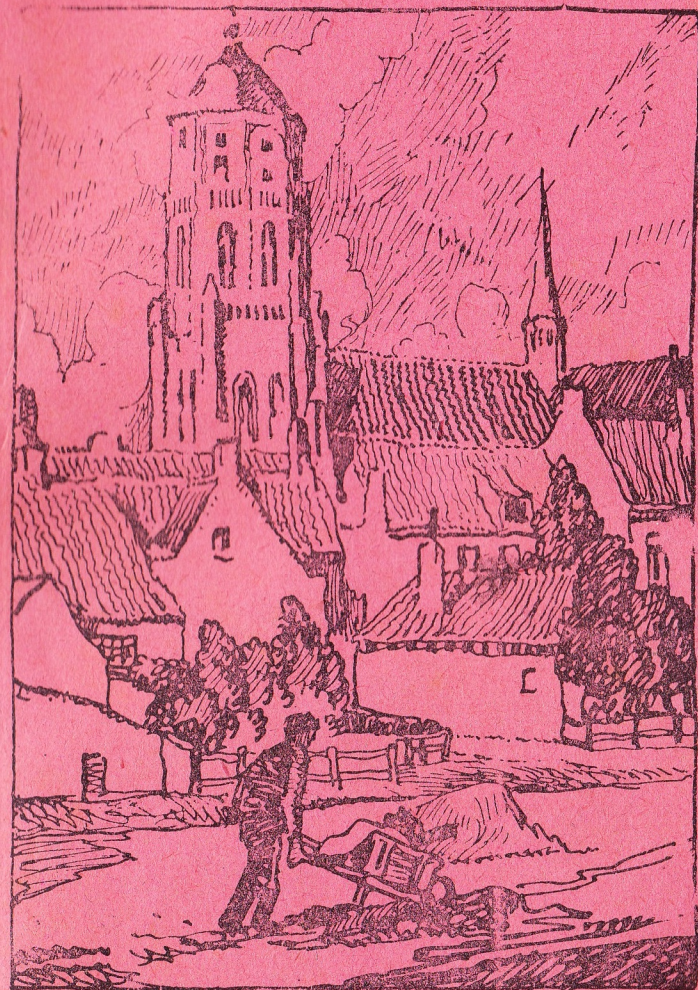
De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden, bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Zie hier eenige van de laatste titels:

300. — 't Portiertje van Roeselare. — 301. De Kleine Tooneelspeelster — 302. Angstige Dagen. — 303. Antwerpen in Brand. — 304. De Bannelingen. — 305. In het wilde Land. — 306. De Wonderbare Redding. — 307. Fiere Margriet van Leuven. — 310. 't Avontuur van den Schilder. — 311. Het Boefje. — 312. Een onverwachte Reis. — 313. De Geheimzinnige Teekens. — 314. De Spanjaarden te Gheel. — 315. Zwarte Jan. — 316. De Heks van de Moeren. — 317. De Boschwachter van Eikenhof. — 318. Het Juffertje van Parijs. — 319. De Wolfjager van Turnhout. — 320. De Zeeroovers. — 321. Het Gezin van den Visscher. — De Wilde Cow-Boy — 323. Keizer Karel te Gent. — 324. De Spanjaarden te Mechelen. — 325. Kerstmis in de Sneeuw. — 326. Een angstig avontuur. — 327. De Reis in den Nacht. — De Zwarte Bende. — 329. Het licht in de Wildernis. — 330. De dankbare Soldaat. — 331. Een keer Wildstrooper. — 332. Het Wonderland. — 333. Het Verloren Testament. — 334. In veilige Haven — 335. De wonderbare reis van schipper Bontekoe. — 336. Een brutale Feeks. — 337. Vaders vertrouwen. — 338. De vlucht over de Schelde. — 339. Neel's avontuur. — 340. De Zwarte Ruiters. — 341. De Held van Afrika. — 342. De Pleegzoon van den Bedelaar. — 343. Het beleg van den Ravenburg. — 344. Een avontuurlijke vakantie. — 345. De vriend van den Indiaan. — 346. De Pelgrims en de Roofridder. — 347. De twee Gemzenjagers. — 348. Het verloren Koffertje. — 349. De Held van Maldegheem. — 350. Het verlaten Huis. — 351. De schat in den Kelder. — 352. — Het huis in de Dennen. — 353. De vriend van den Zeekapitein. — 354. De gestrafte Hoogmoed. — 355. Grootmoeders helpers. — 356. Een Vlaamsche jongen in Amerika. — 357. De jonge Kolonist. — 358. De herder van de Hooglanden. — 359. Na lijden komt verblijden. — 360. De twee Robinson Crusoe's. — 361. Edelmoedigheid beloond. — 362. De Durver. — 364. De Durver in de Prairie. — 365. De jonge Hovenier. — 366. De sluwe Goochelaar. — 367. De valsche Boudewijn. — 368. De zonderlinge Bezoeker. — 369. De schrik van het Dorp. — 370. De Plaaggeest. — 371. Bij de Eskimo's. — 372. Ewyn, de lijfeigene. — 373. De eenzame hoeve. — 374. Het Schot in den Avond. — 375. De Stiefmoeder — 376. Gescheiden Vrienden. — 377. Het Avontuur der Kerstzangers — 378. Hoogmoed gebroken. — 379. De Cirkusjongen. — 380. Uit het Cirkus. — 381. Het Spookschip.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag ze in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH

DE HUICHELAAR

De oude Frans reed met zijn kruiwagen naar huis. Hij woonde dicht bij de Sint-Gommaruskerk van Lier. Het sloeg zes uur op den toren.

Frans deed allerlei boodschappen en karweitjes, waar men hem daarvoor vroeg. En zoo geraakte hij gemakkelijk aan den kost, want hij was alleen. Hij had nog een zoon, maar die was getrouwd en woonde ergens tegen Boisschot. Nu en dan ging Frans hem bezoeken. Dat deed hij te voet, want hij was nog kloek voor zijn jaren en zag niet tegen een wandeling van drie of vier uur op.

— Zoo, is de dagtaak weer afgelopen? vroeg een heer, die om den hoek kwam.

— Ja, mijnheer Peeters, ik heb mijn brood vandaag verdiend... Ik kuisch den hof op van mijnheer Biertens aan de vest.

— Gij zijt nog een kloeke man...

— God zij geloofd, ik ben altijd gezond. Ik mag niet klagen... Ik hoop te kunnen werken tot aan mijn dood toe. Ik zou liever sterven dan iets te moeten vragen. Er zijn menschen, die zoo gemakkelijk naar het armbestuur gaan of aan de rijke huizen bellen. Dat zullen ze van mij nooit zien. Ge hebt daar in mijn geburen Wannes; zijn vrouw gaat dagelijks bedelen en hij zit tot in den nacht te drinken. Ik noem dat een schande. Moest ik ziek worden, dan heb ik nog altijd een braven zoon, waar ik komen kan, maar als 't God belieft zal dat nog lang duren.

— Ge hebt gelijk, Frans. Onafhankelijk is altijd 't beste.

— Dat zeg ik ook, mijnheer Peeters. Mijn zoon woont op den buiten en 't zou me veel zeer doen, moest ik Lier verlaten. Ik ben hier geboren en heb hier altijd gewoond... En hier ligt mijn brave vrouw begraven... O, zoo mijn goede Trien nog maar leefde!

Zijn oogen schoten vol tranen.

— Ja, Frans, vroeger of later, maar voor ons allen komt het uurtje van scheiden. In den Hemel ziet ge uw vrouw terug.

— Dat is zoo, mijnheer.

Peeters, die rentenier was en heel den dag door praatjes hield, want hij kende heel Lier, bood Frans een snuifje aan.

— Maar dat is toch wat te zeggen, met al dat inbreken tegenwoordig, hernam hij.

— Ja, mijnheer, ik hoor daarvan spreken. De gazet lees ik niet.

Peeters noemde eenige stadsgenooten op, bij wien men gestolen had.

— En de dieven moeten goede bekenden zijn, vervolgde hij, want ze weten de zwakste plaatsen van iedere woning.

— Het zijn schrikkelijke dingen, sprak Frans. De wereld wordt slecht, mijnheer. Ha, ik zou liever mijn hand afkappen, dan iets weg te nemen, dat het mijne niet is... Vandaag weer stond ik alleen te midden van boomen vol fruit... Maar ik zou niet gaarne een appel of peer plukken. Ik zeg altijd maar, eerlijk duurt het langst.

— Zoo is het, Frans. Laat ons hopen, dat de politie spoedig de dieven bij den kraag vat.

— Het ware te wenschen...

Mijnheer Peeters wandelde verder en Frans trok ook voort. In zijn straat groette hij de spelende kinderen en ook de vrouwen, die aan de deur zaten. Zoo bereikte hij zijn huisje. Toen hij gegeten had, kwam hij een pijpje rooken buiten.

En hij babbelde gezellig met de buren. Hij werd bemind in het straatje. Hij bewees ook menigeen een dienst, en als er ernstige zieken waren, moest men hem nooit twee maal vragen, om er een nacht bij te waken.

Het werd later. Ieder trok zijn woning binnen. Deuren en luiken werden gesloten. Lier sliep in.

— — — — —

Het werd nog erger met de diefstallen te Lier, nu de Winter begon. Men richtte een burgerwacht in. Frans bood zich ook aan. En men prees den moedigen man, die op zijn jaren nog zulk een goed voorbeeld gaf. Hij werd aan het hoofd gesteld van een groep voor een bepaalde wijk. Zekeren nacht was Frans daar weer op ronde met zijn mannen. In zekere straat hield hij hen stil. Hij had een verdachte gedaante gezien. Ook anderen hadden die bemerkt.

— Het is hier de hof van mijnheer Luikers, fluisterde Frans. Ik ben zeker, dat de dieven er over den muur willen klimmen... We zullen ons stil houden.

De man, die wellicht als bespieder voor gegaan was, scheen lont geroken te hebben, want de nachtwacht merkte niets meer. 's Morgens vernam men echter, dat er in een ander huis van de wijk gestolen was. Frans weende van spijt. De menschen zeiden, dat hij het toch niet helpen kon.

Dien dag geraakte de straat, waar Frans woonde, in rep en roer. De politie verscheen en trad het huisje van Frans binnen. De oude man had dien dag niet gewerkt. En nu zag men hem geboeid weg leiden. Frans boog het hoofd van schaamte.

— Maar wat is er nu gebeurd? vroegen de buren. Ze hebben Frans aangehouden.

't Volk liep naar de markt. En al spoedig hoorde men groot nieuws. Frans, de zoogenaamde brave Frans, was de inlichter van een dievenbende, aan wier hoofd zijn zoon stond. Een slimme politieofficier had het vreemd gevonden dat er steeds gestolen werd in huizen, waar kort te voren Frans het tuinwerk of anderen arbeid verricht had. De officier stelde een geheim onderzoek in te Boisschot en vernam, dat Bert, de zoon van Frans, veel dronk en zelden werkte, en des avonds dikwijls volk in zijn woning ontving.

De officier was nu overtuigd, dat Frans den huichelaar speelde. Hij vond het vreemd, dat Frans zoo dadelijk deel maakte van de nachtwacht, ofschoon men maar mannen vroeg beneden de vertig jaar. Toen er in zijn wijk ingebroken werd, had Frans zijn groep een eind van daar, heel den nacht in een straat laten staan. Die gedaante was een medeplichtige, welke in af-

spraak met Frans handelde. Door zijn geheimzinnige verschijning leek het, alsof er hier een inbraak beraamd was. En terwijl Frans daar de nachtwacht ophield, konden de dieven ongestoord wat verder hun slag slaan.

Frans was slim, doch de politieofficier was nog slimmer. Hij kon zijn overste overtuigen, dat Frans een valsche rol speelde. En bij een huiszoeking vond men gestolen zilverwerk, stoffen, geld, alles verborgen in den kelder. Frans moest nu bekennen. Ja, hij was de inlichter der bende, en zijn zoon de kapitein. In den nacht kwamen er nu en dan mannen in het huisje en ze voerden den buit weg, om dien te Antwerpen te verkoopen.

Frans, die zoo gaarne te Lier woonde, had die zaken nog een Winter willen voortzetten, om dan te Antwerpen een lustig leventje te leiden. Teneinde geen argwaan te wekken, hing hij den braven en vlijtigen arbeider uit, die vriendelijk en gediensstig was jegens iedereen. Nu wist ieder, dat hij een gemeene huichelaar was. De gendarmen hielden zijn zoon en diens medeplichtigen aan, samen acht deugnieten.

En nu bleek het inderdaad, dat Frans de woningen, waar hij werkte, goed bespied had en aan zijn zoon wist te vertellen, hoe men er 't gemakkelijkst kon binnendringen.

De rentenier Peeters had het den volgenden dag druk. Hij wist al het nieuws en vertelde het rond en telkens voegde hij er bij:

— Wie zou dat nu van Frans gedacht hebben! Hij kon zoo schoon spreken en zich zoo braaf aanstellen. Hij waakte bij de zieken. Het was alles om de menschen te bedriegen. Zulk een huichelaar.

Frans en zijn medeplichtigen verschenen voor de rechtbank. Veel lieden uit Lier en Boisschot kwamen zien.

Toen Frans ondervraagd werd door den voorzitter, zei hij:

— Mijnheer, ik ben altijd een brave man geweest, en ik heb hard gewerkt voor mijn brood. De menschen zagen mij gaarne. Maar mijn zoon heeft mij verleid...

— O, zoo zagen de menschen u gaarne, sprak de rechter, omdat ze u niet kenden en gij den verachtelijken huichelaar hebt uitgehangen. Op straat toondet gij u braaf. In uw kelder vond het gerecht benevens de gestolen voorwerpen een hoop ledige geneverpullen. Ge dronkt geweldig... En als ge uw zoogenaamden braven zoon gingt bezoeken, was het om hem inlichtingen te geven. Nu zijt ge zoo laf, alle schuld op uw zoon te willen leggen, gij, die zijn helper en raadsman had

moeten zijn. Ha, ge hebt hard gewerkt... Ja, om de menschen te misleiden en de huizen te bespieden.

Frans en zijn medeplichtigen werden streng gestraft. De oude huichelaar keerde niet meer te Lier terug en stierf na twee jaar in de gevangenis.

Jef WELLENS.

De Lotgevallen van Dolfje

I.

Heel stil, het hoofd in de beide handjes, zat Dolfje Verbesselt vóór het bed waarop zijn moeder ernstig ziek lag. Tevergeefs hadden vriendelijke buurvrouwen, die moeder verpleegden, en de kamer netjes hielden, hem willen buiten leiden. Maar Dolf wilde van zijn ziek moedertje niet scheiden. Hij had opgemerkt hoe bedenkelijk de dokter het hoofd schudde, telkens hij de zieke onderzocht had. Dolfje begreep waarom iedereen hem zoo medelijdend aankeek. Ook zijn vriendjes hadden hem fluisterend gezegd, dat zijn moeder weldra sterven zou. Zij begrepen niet hoe vreeselijk pijn hun woorden hem deden. Hij wist het, dat hij weldra heelemaal alleen op de wereld zou zijn. Hij was nog maar twaalf jaar, wat moest er van hem geworden? Dieper boog hij het kopje met de blonde krullen. Tranen rolden over zijn bleek gezichtje. Hij had geen broers of zusters, en vader was al lang dood.

— Neen, ik moet moedig zijn, dacht hij dan.

Moeder mag niet merken dat ik ween, dan zou zij nog droeviger zijn.

Plots schrok hij. De zieke had zich bewogen. Vlug veegde hij de tranen weg. Liefdevol boog hij zich over de zieke. De arme vrouw deed zichtbaar geweld om te spreken; geen geluid kwam echter over haar lippen. Zij hief de donkere, diepliggende oogen smeekend naar haar zoontje op. Innig kuste Dolfje haar bleeke lippen. Dadelijk kwamen de buurvrouwen toegelopen, en schaar den zich om het bed. De zieke haalde zwaar en moeilijk adem. Krampachtig hield zij de beide handjes van haar Dolfje in de hare gesloten. Dieper zonken haar stervende oogen. Nog een paar oogenblikken, en Dolfje had geen moeder meer, en stond alleen op de wereld.

— — — — —

Nu rustte moeder naast vader onder den toren van het dorpskerkje. Na de begrafenisplechtigheid was Dolfje ongemerkt weggeslopen. Hij zat treurig te denken aan den zoom van een landweg. Wat zou er thans van hem geworden, nu hij niemand meer had om hem te beschermen? Wellicht zou hij in een gesticht geplaatst worden.

Het was inderdaad zoo. Dolfje werd naar een gesticht gebracht. De bestuurster was zeer vriendelijk. Zij tikte hem bemoedigend op de wangen, en bracht hem bij de andere weesjes, die allen in het zwart gekleed waren.

— Hier moogt gij nu spelen zooveel ge maar wilt, gij zult het hier heel goed hebben, voorspelde de bestuurster nog.

Dolfje had spoedig vele vriendjes. Hij moest hun vertellen van waar hij kwam, hoe hij heette, en hoe zijn moeder gestorven was.

Er gingen een paar dagen voorbij.

— Ik kan hier toch niet blijven, hoor! verzekerde hij aan een paar vriendjes op een morgen.

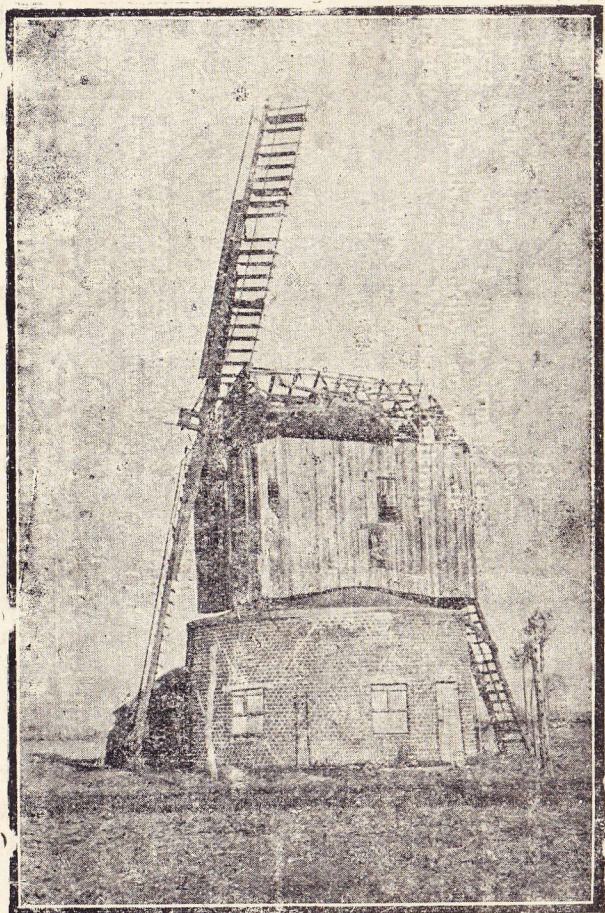
Ze keken hem onthutst en vragend aan.

— Maar gij kunt hier immers niet weg, beweerde een jongen.

— Vanavond zal ik trachten over den muur te klimmen, besliste Dolfje. Maar gij moet mij helpen.

Daartoe waren zij dadelijk bereid. 's Avonds slopen ze ongemerkt naar buiten. Weldra hadden zij een plaats gevonden waar Dolf het gemakkelijkst over den muur zou kunnen klimmen. Fluisterend wenschte hij hun allen vaarwel, en drukte hun de hand. Toen klom hij langs hun handen en schouders naar boven. Hij was vlug en lenig, en zat spoedig boven op den muur. Hij wuifde nog eens met de hand, en wipte toen langs de overzijde naar beneden. Heimelijk hadden de anderen pret; wat zou de bestuurster aardig opkijken als Dolf vermist werd.

Dolf loosde een zucht van verlichting toen hij vasten grond onder de voeten voelde.

— Vrij... ik ben vrij! juichte hij.

Nog eenmaal keek hij naar het sombere, groote gebouw, en liep toen vlug het veld over. Spoedig was hij vermoeid en buiten adem. Hij besloot een oogenblik te rusten en even na te denken. Waar moest hij nu heen? Het begon heelemaal duister te worden en hij kon toch den nacht niet onder den blooten hemel doorbrengen. Hij besloot zijn stou- te schoenen aan te trekken, en aan de eerste de beste woning nachtverblijf te vragen. Hij zag een zonderlinge doening: een molen, waarvan het benedendeel als huis diende. Dat trok Dolf aan.

Hij klopte aan. Hij werd vriendelijk ontvangen door den mulder en zijn vrouw. Hij vertelde hun alles, en mocht mede aan tafel zitten. Dan vroeg de vriendelijke gastvrouw:

— En wat zijt gij nu van p'lan?

— Nog eenmaal trek ik naar mijn geboortedorp, nog even wil ik bij het graf van mijn moeder ver- troeven, en dan zoek ik werk, antwoordde Dolf.

De knaap was vermoeid en vroeg om te mogen slapen. De vrouw leidde hem naar bed. Na haar nogmaals hartelijk bedankt te hebben legde hij zich te ruste. Hij sliep niet dadelijk en hoorde den mulder en zijn vrouw spreken.

— Wij moeten de bestuurster verwittigen. Wat doet zoo een kleine jongen alleen zonder be- scherming, hoorde hij den man zeggen.

Dolf schrok. Men wilde hem dus weer naar het sombere tehuis brengen? Neen, dat nooit.

Toen de mulder en zijn vrouw te bed waren, stond Dolf op. Stil kleeftde hij zich. Hij had al gezien, dat zijn kamertje in den molen uitkwam. Dolf stond nu weldra tusschen meelzakken. Op den tast zocht hij de molendeur. Hij kon die openen. Langs een trap bereikte hij den grond.

— Nu moet ik een heel eind van hier zijn, eer het morgen is, dacht Dolf.

Hij stapte vlug door. Ja, wat waren nu zijn plannen? Dolf had er geen. Eens had hij hooren zeggen: «'t Geluk vliegt, wie het vangt heeft het». Hij zou het geluk zoeken. Eigenlijk wist hij toch niet, wat dit beteekende.

Hij werd zeer moe en legde zich te slapen in een hooimijt. Toen dacht hij aan zijn moedertje en weende. 's Morgens was hij weer op stap. Hij vroeg brood op een hoeve. Men hield hem daar voor een bedelknaap en gaf hem eten. Dolf trok weer voort langs onbekende wegen, na even meesters graf bezocht te hebben.

II.

Lager en lager zonk de zon. De landlieden staakten het werk op de akkers en keerden huiswaarts. Moedig stapte Dolf maar immer voort. Hij begon echter weer vermoeid te worden. Ook zijn maag, die reeds een heelen tijd niets meer

ontvangen had, liet zich gevoelen. Hij besloot dan maar weer aan de eerste de beste hoeve aan te kloppen. Juist liep hij er over na te denken, wat hem wel het best zou smaken. Hij werd uit zijn overwegingen opgeschrikt door het gerucht van twistende stemmen. Spoedig was hij de hoeve genaderd, waar een boer een knecht op weinig fatsoenlijke wijze, de huid volschold.

— Luijaard... dagdief! tierde de verbolgen landman. Maak spoedig dat gij van mijn hof komt. of ik jaag den waakhond achter uw hielen!

— Betaal mij dan eerst! snauwde de knecht hem toe. Denkt gij dat ik voor uw plezier gewerkt heb? Gij zijt rijk genoeg... vrek!

— Hoort dat maar aan! kreet de boer woedend terug. Maar dat zeg ik u, kerel, geen frank krijgt gij nog van mij. Denkt gij dat het geld mij op den rug groeit? Betalen!... Zou ik u nog moeten betalen op den koop toe?... Schelm!... dief!... Maak spoedig dat gij wegkomt of ik haal den veldwachter...

De knecht balde de vuisten en tierde:

— Ha! gij wilt mij dus niet betalen? Goed dan. Maar wacht, oude gierigaard, gij zult nog van mij hooren.

Na den pachter nog eens dreigend te hebben aangekeken, verliet hij met groote stappen het hof. De boer liep nog een paar malen zenuwachtig rond zijn erf, blikte achterdochtig naar Dolf, en

trad dan zijn woning binnen. Graag had onze kleine avonturier hem aangesproken, doch hij durfde niet. De honger begon hem nochtans vreeselijk te kwellen. Ergens op een kerktoeren sloeg het negen uur. Een mist kwam over de akkers hangen. Hier en daar pinkten reeds lichtjes door de vensterluiken; en nog steeds stond Dolf besluiteloos.

— Bah! ik zal maar mijn moed bij elkander scharrelen, dacht hij. Hier kan ik toch ook niet blijven.

Hij stapte op de hoeve toe, en klopte aan. Met een ruk werd de deur opengetrokken. Hij schrok even en blikte in het gelaat der boerin.

— Kan ik hier misschien iets te eten krijgen? stamelde hij.

— Kom binnen! beval de vrouw kort.

Bevend en schoorvoetend ging hij achter haar binnen. De knechten en meiden waren juist met het maal begonnen en keken verwonderd op bij zijn binnentreden. De pachter, die in een hoek zijn lange, aarden pijp rookte, was opgestaan.

— Een avondmaal kan ik u wel bezorgen, een bed ook, bromde hij. Nu blijft alleen nog de vraag wie dat allemaal betalen zal. Gij zijt zeker een bedeljongen?

Plots nam Dolf een moedig besluit.

— Ik heb gehoord dat gij een uwer knechten

doorgestuurd hebt, kan ik hem misschien vervangen? vroeg hij stout.

Nu schoten de knechten in een luiden lach. Wat die kleine bengel wilde hier een knecht komen vervangen! Nu, dat vonden zij grappig, dat was kostelijk.

De boer haalde wrevelig de schouders op.

— Laat hem in de schuur slapen! bromde hij.

— Kom, beval de boerin.

Dolf prevelde een groet en volgde de boerin naar buiten. Vóór een stal hielden zij stil. De vrouw opende de deur en leidde hem binnen. Zij schudde een paar bussels stroo open en zegde heel vriendelijk:

— Hier kunt ge nu rustig slapen, arme kleine!

— Ik dank u, fluisterde Dolf met bevende stem. Hier zal ik zeker heel goed liggen.

— Hoe heet gij? vroeg de boerin.

Hij noemde zijn naam.

— Dolf, waarom zijt gij nu zoo bedroefd? hernam zij medelijdend.

Hij vertelde dat hij een wees was. Nu kreeg de vrouw van den gierigen pachter medelijden met hem.

— Ween maar niet meer, mijn kleine jongen, sprak zij teeder. Heb nog wat geduld, straks als de knechten slapen, zal ik u een lekker maal bereiden.

Zij streelde zijn blonde krullen en knikte hem nog eens vriendelijk toe.

— Dat is een brave vrouw, dacht Dolf toen hij alleen was. Wat heb ik een honger, en wat zal dat maal mij welkom zijn!

Lang behoefde hij niet meer te wachten. Weldra bracht de boerin hem een schotel spek met eieren. Wat dankte hij de brave vrouw, en wat snoof hij watertandend de lucht op. Dadelijk begon hij flink toe te tasten. O, wat smaakte dat heerlijk!

De vriendelijk gastvrouw bleef nog een tijd met hem praten. Weer moest hij hier alles vertellen. De goede vrouw kon met moeite de tranen terug houden. Zij wenschte hem goeden nacht, en drukte een zoen op zijn voorhoofd, zoo teeder als Dolfje's moeder het altijd deed.

Dolf draaide zich behaaglijk in het geurige stroo. Een poos lag hij nog over de laatste gebeurtenissen na te denken. Spoedig was hij echter in het land der droomen verzeild. Hoe lang hij geslapen had, wist hij natuurlijk niet, toen hij plots opgeschrikt werd. Hij bleef stil liggen en luisterde. Had hij daar geen gerucht gehoord? Iemand sloop den stal binnen. Dolf hief het hoofd eventjes op en keek scherp toe. Bijna kon hij een kreet niet onderdrukken. In den nachtelijken bezoeker had hij duidelijk den knecht herkend die den vorigen avond was doorgezonden. Wat kwam

die kerel hier doen? Hij had slechte bedoelingen, zonder twijfel. Had hij tot de pachter niet gezegd: « Wacht maar, gij zult nog van mij hooren »! Dolf bleef stil liggen en durfde nauwelijks adem halen. O, zoo die kerel hem eens ontdekte! Hij wilde bij die gedachte. Gelukkig had hij een donker hoekje gekozen, zoodat de indringer hem onmogelijk kon zien. Wat was dat? Dolf meende een solferstekje te hooren aanwrijven. Geen twijfel mogelijk: nu hoorde hij reeds het hooi knetteren. Aldus wilde de knecht zich op zijn meester wreken. Dolf werd angstig. Wat bleef de brandstichter nu nog wachten? Reeds likten de vlammen de muren. Straks zou het te laat zijn. Dan viel er aan geen redden meer te denken. De misdadiger liet een zeggierend gegrinnik hooren, sloeg de deur dicht en koos het hazenpad. Het werd tijd. Vlug was Dolf opgesprongen. Hij rukte de deur open en sleurde het brande hooi naar buiten. Aan den gierigen pachter, die hem den vorigen avond zoo weinig vriendelijk had behandeld, dacht hij thans niet meer. Hij liep talrijke brandwonden op, de rook verblindde hem. De moedige knaap gaf echter de hoop niet op en zette zijn reddingswerk voort. Nu begon hij luid om hulp te roepen. Dadelijk kwamen de knechten verwilderd toegelopen. Ook de pachter en zijn vrouw waren spoedig ter plaats. Weldra was alle gevaar geweken. Met een kleine schade kwam de boer er gelukkig van af. Hij

schudde Dolf flink de hand en wenschte hem geluk om zijn moedig gedrag. Nu lachten de knechten die rond hem geschaard stonden niet meer, maar prezen Dolf. Een paar uren later werd de brandstichter aangehouden en veilig achter slot gezet. Nu zou de pachter Dolf graag bij zich gehouden hebben.

— Toe, blijf hier, mijn jongen, drong hij aan. Gij zult bij mij een goed en gelukkig leventje hebben.

Maar Dolf had reeds nagedacht en bedankte er voor. Die boer beviel hem niet. En Dolf trok na een flink ontbijt heen.

III.

Geen windje roerde de bladeren. De zon rees hoog aan den blauwen hemel. Alles bewees dat het een stikheete dag zou worden. Dolf was lustig en opgewekt, al dacht hij soms nog wel eens treurig terug aan zijn moeder die ginds zoo ver begraven lag. Ook om zijn vriendjes had hij spijt. Wat zou hij het heerlijk gevonden hebben, waren zij allen met hem mede gekomen. Samen konden zij dan over de akkers hollen; in de weiden stoeien en baden in de beekjes. Soms sprak hij wel eens een koe of een schaap vriendelijk toe, maar die domme dieren waren zeer onbeleefd, want zij keerden hem maar zonder meer den rug toe.

Het werd middag. Op de akkers staakten de arbeiders een poos het werk. Zij legden zich ergens op een schaduwrijk plekje neder, en haalden de kommetjes soep en hompen brood voor den dag. Nu Dolf iedereen zoo smakelijk eten zag, voelde hij ook wel lust om iets te gebruiken. Hij besloot tot bij het dichtbijzijnde bosch te stappen en er een rustig plekje op te zoeken. Hij zou de lekkere boterhammen die de brave boerin in zijn zakken gestopt had, eens duchtig aanspreken. Reeds had hij een paar flinke happen gedaan, toen hij achter zich kinderstemmen hoorde. Hij draaide het hoofd om en bemerkte een groepje bengels, die wild om een grijsaard — een bedelaar waarschijnlijk — een rondedans uitvoerden. Zij trokken den armen sukkel bij de kleederen van links naar rechts en lachten uitbundig. De grijsaard kon zich met moeite recht houden, en soms zakte hij wel eens op de knieën. Verontwaardigd sprong Dolf recht. Vlug liep hij er een.

— Laat dien ouden man gerust! beval hij.

Een wijl stonden de rakkers stil, zonder echter den kring te openen. Verbluft keken ze Dolf aan. Toen begonnen allen spottend te lachen.

— Maak dat gij weg komt! dreigde een der grootste deugnieten.

Een oogenblik aarzelde Dolf. Toen merkte hij hoe de oude smeekend naar hem keek, en hij voel-

de zich diep bewogen. Onverschrokken stapte hij op de plaagzieke bengels toe.

— Hebt gij dan nooit geleerd dat men oude menschen moet eeren? vroeg hij luid.

— Bemoei u met uw zaken, zei een der stoute knapen.

Zij bekommerden zich niet meer om hem en zetten hun ruw spel voort. Zij rukten en sleurden, ierden en schreeuwden, dat hooren en zien verging. Nu begon Dolf zijn geduld te verliezen.

— Wilt gij dien armen man nu met rust laten, anders zult gij met mij af te rekenen hebben?

Dreigend balde hij de vuisten.

— Kom maar af als gij durft, riepen de anderen uitdagend.

Dolf liet het zich geen tweemaal zeggen. Als een kleine stier, met gebogen hoofd en vooruitgestoken vuisten, stormde hij op de bende toe. Nu begon het muilperen te regenen dat het een aard had. De bengels moesten tot hun spijt en schaamte erkennen, dat de kleine spelverstoorder lang niet zoo zwak was als hij er uitzag. Spoedig lagen er enkelen in het gras te spartelen. Weldra namen allen de vlucht, en lieten Dolf met den moegeplaagden grijsaard alleen achter. Ontroerd dankte deze laatste Dolf.

Dolf maakte echter een afwerend gebaar en zei:

— O, het is waar ook, ik heb mijn eten ginder

achter gelaten. Kom, wij gaan er samen heen. Misschien zult gij ook wel een boterham lusten?

Toen hun maaltijd afgeloopen was, vertelden zij elkander hun wedervaren

— Gaat gij niet graag met mij mede? vroeg Dolf plots.

— Neen, dat kan niet, zuchtte hij. Hier in dit dorp liggen mijn vrouw en mijn zoon begraven. Met mij zal het ook niet lang meer duren. Ik wil naast hen rusten.

Eindelijk namen ze afscheid van elkaar. Dolf stapte weer alleen verder. Lang blikte de oude bedelaar hem na. Tranen verduisterden zijn blik. Hij ging tegen een boom leunen en weende lang.

Intusschen, stapte Dolf maar immer voort. Hij ook dacht aan den grijsaard. Dien nacht sliep hij op wat droge bladeren, onder den blooten hemel.

IV.

Vijf dagen was hij nu reeds op reis, en nog immer stapte hij onverpoosd verder. Waar zou hij dan eindelijk het geluk vinden?

Zoo liep hij weer na te denken, toen hij wat verder aan den kant van den weg een knaapje, ongeveer van zijn ouderdom zag zitten weenen. Dolf naderde de jongen en vroeg vriendelijk:

— Vriendje, wat scheelt er aan? Waarom weent gij toch zoo?

— Ach! klaagde het ventje, de baas is weer zoo boos op mij, ik durf niet meer naar de hoeve terug keeren.

— Waarom is uw baas dan zoo boos op u?

— Ik moet hier dagelijks de schapen hoeden, en nu is er een schaap in de sloot geraakt en verdronken.

— Hoe is het dier in het water geraakt?

— Het was mijn schuld niet, gij moogt mij gelooven, verzekerde de bedroefde knaap. Ik heb alles gedaan wat ik kon om het dier er uit te trekken, maar het ging niet, ik was niet sterk genoeg.

Weer begon hij luid te snikken.

— Toe, troostte Dolf, wees nu eens moedig, blijf daar niet zitten huilen. Waar zijn uw ouders?

— Dat weet ik niet, antwoordde de knaap somber. Die heb ik nooit gekend, ik ben een vondeling.

— Dan weet ik iets! Wilt gij met mij meegaan?

— Waar heen?

— Dat weet ik zelf niet... ik zoek het geluk. De andere zette groote oogen op.

— Het geluk? Waar vindt ge dat dan...

— Ja, dat weet ik niet, maar er is een spreekwoord dat zegt: «Het geluk vliegt, en die het vangt die heeft het!» Dat wil ik nu beproeven.

— Dat is wel aardig, zegde het herdertje, door zijn tranen heen lachend. Ik ga mee.

— Bravo! riep Dolf, in de handen klappend. Hoe heet gij?

— Jan...

— En ik Dolf! De hand daarop, Jan!

Ze sloegen de handen in elkander en schudden ze hevig. Dolf danste van plezier; nu had hij eindelijk toch wat hij zoolang gewenscht had: een reisgezel. Wat hadden zij elkander nu een heele boel te vertellen.

Zoo gingen er weer dagen en weken voorbij. Samen deelden de jongens vreugd en leed. Twisten deden zij zelden, en als het dan toch gebeurde, was het maar voor een paar oogenblikken. Dolf had geen hoofddeksel meer: dat had hij aan een knaap gegeven die het zijne verloren had en bang was van vader.

— Kijk eens, wat is dat daar in het water? riep Jan, toen ze aan een plas kwamen.

Dolf blikte in de richting die Jan aanwees.

— Een mensch in het water! kreet hij. Kom, Jan vlug er naar toe, misschien kunnen wij hem nog redden.

Snel liepen zij er heen. Toen zij naderden, merkten zij dat het een oud vrouwtje was. Angstig riep zij om hulp.

— Kom, Jan, wij moeten haar redden! riep Dolf luid en moedig. Blijf gij hier, ik spring haar na!

In minder dan geen tijd had hij zijn bovenste kleeren uitgetrokken.

— Jongen, doe het niet, het is een tooverheks! hoorden zij plots roepen.

Zij keken om en zagen enkele boeren van achter een boom heftig met de armen zwaaien. Dolf bekommerde zich echter al niet meer om hen. Vlug sprong hij de drenkelinge na. Spoedig kon hij haar grijpen. Hij was een flink zweinmer. Maar de last was zwaar en het ging moeilijk. Hij gaf den moed echter niet op. Hij verzamelde al zijn krachten en trok haar tot bij den oever.

— Jan, hier! riep hij buiten adem.

Jan reikte hem de hand en trachtte hen nu om hoog te trekken. Eindelijk kwamen zij beiden toch veilig uit het water. De vrouw zonk bewusteloos in het gras neder.

— Zij sterft! gilde Jan.

— Wees maar gerust, troostte Dolf, het zal niets zijn, Zie zij komt al bij.

Inderdaad de oude vrouw opende de oogen en blikte verwilderd om zich heen. Jan boog zich over haar heen en hielp haar recht.

— Wat is hier toch gebeurd? vroeg hij.

— Ach, kermde de vrouw, enkele landlieden hebben mij in het water geduwd. Zonder u beiden zou ik stellig verdronken zijn.

— Wat! kreet Dolf verontwaardigd. Men heeft u willen vermoorden?

Nu kwamen de boeren schoorvoetend nader. De vrouw schrok geweldig toen zij hen zag.

— Daar zijn zij weer! gilde zij.

Maar Dolf stelde haar gerust.

— Zijt gij niet beschaamd! riep Dolf, rood van woede. Weet gij dan niet dat er geen heksen of spoken bestaan? Gelukkig dat wij hier waren, anders ware het met de arme vrouw gedaan geweest.

— Zij heeft de ziekte in mijn stallen gebracht, riep een oude boer.

— Haar schuld is het dat mijn zoon gestorven is, tierde een andere.

— Past op, wij zullen het gerecht verwittigen, en die zal er anders over denken, zei Dolf.

— Wij hebben haar niet willen vermoorden, verzekerde een derde. Wij wilden alleen maar zien of zij zich met haar zwarte kunsten uit het water zou hebben kunnen redden.

— Domkoppen! bromde Dolf.

De boeren mompelden nog wat tusschen de tanden en poetsten een voor een de plaat. Zij gevoelden bewondering voor dien kleinen jongen, die zoo stout durfde spreken en dien zij zoo moedig aan het werk hadden gezien. De oude vrouw drukte de jongens ontroerd de hand.

— Gij zijt twee brave en moedige jongens, zei ze. Wilt gij mij naar mijn huis volgen? Daar kunnen wij dan nog wat verder praten.

De jongens hadden er niets tegen en vergezelden haar. Zwijgend liepen ze nu naast haar voort. Zij leidde hen door het bosch. Jan werd toch wat bang en drukte zich dicht tegen zijn vriend aan. Dolf gaf hem echter een flinke duw in den rug, en glimlachte eens. Vóór een kleine hut hield de vrouw eindelijk stil. Vriendelijk noodigde zij hen uit binnen te komen. De vrouw zorgde dadelijk voor droge kleeren. Dolf kreeg een broek en een vest die veel te groot waren en Jan luid aan het lachen bracht. Weldra zong de moor op het vuur. Het oudje bereidde een lekker en stevig maal voor de twee vrienden.

— Lekker, hé, Jan! zei Dolf.

— Het gebeurt niet dikwijls dat wij zooiets onder de tanden krijgen, antwoordde Jan.

— Mijn maag zou anders zoo een kost best alle dagen kunnen verdragen, vond Dolf.

Toen zij een buikje hadden als een tonnetje, en haast niet meer weg konden, moesten zij voor de zooveelste maal hun geschiedenis vertellen. De oude vrouw luisterde aandachtig. Toen Dolf geëindigd had, dacht zij lang na. Eindelijk hief zij het hoofd op en zei ernstig:

— Welnu, jongens, ik wil voor u beiden zorgen. Ik zal u trachten gelukkig te maken.

De knapen zetten groote oogen op. Was die vrouw misschien toch een tooverheks?

— Wat wenscht gij om gelukkig te worden? vroeg zij.

Nu wisten zij niet wat antwoorden. Daar hadden zij nu zoolang naar het geluk gezocht en wisten zelfs nog niet waaruit het bestond.

— Veel geld! riep Jan plots.

De vrouw schudde het hoofd.

— Meent gij dat men met veel geld altijd gelukkig is? vroeg zij.

— Maar dan zouden wij de armen toch beter en gemakkelijker kunnen helpen, meende Jan.

Dolf knikte.

Nu verhelderde het gelaat der oude vrouw.

— Zoo is het beter, sprak ze glimlachend.

Dolf en Jan zaten onrustig op hun stoel heen en weer te schuiven. Wat ging zij hun nu zeggen?

— Gij hebt mij het leven gered, vervolgde ze, het is maar billijk dat ik u nu tracht te helpen.

Vertrouwelijk vertelde zij:

— Hier in het dorp denkt iedereen dat ik maar een arm mensch ben, die moeite heeft om de twee eindjes van het jaar aan elkaar te knopen. Sommigen meenen ook dat ik aan de zwarte kunst doe. gelukkig zijt gij verstandiger. Ik heb een goed potje gespaard, ik geloof niet dat er zich nog ooit een beter gelegenheid zal voor doen om het te gebruiken.

De knapen konden hun ooren niet gelooven.

— Welnu, wat wilt gij doen om gemakkelijk

meer geld te verdienen? vroeg de vrouw glimlachend.

— Handel drijven! riep Jan plots.

— Dat is een goed gedacht, meende de vrouw.

— Ja, beaamde Dolf. Laten wij een paard en een wagen koopen, dan kunnen wij de dorpen afreizen met voedingsmiddelen.

— Bravo! juichte Jan.

— Gij zijt de slimste jongens die ik ooit ontmoet heb, verzekerde de vrouw.

— Zoo blijven wij dan toch nog steeds zwervers, sprak Dolf. Wij zijn er nu toch zoo aan gewoon.

Lang werd er nog over gepraat.

— — — — —

Nog steeds reizen zij van dorp tot dorp, echter niet meer te voet zooals voorheen, maar met een grooten, schoonen wagen, waarop in sierlijke letters, met krullen, hun namen prijken. Een jong maar sterk paardje brengt hen waar zij wezen moeten.

Aan klanten ontbreekt het hun niet: hun waren zijn goed en de prijzen niet te hoog.

Nu wonen zij bij het oude vrouwtje in, echter niet in de hut, maar in een lief huisje, in het dorp, waar Dolf geboren werd.

Zij houden beiden van het goede mensch, als van een moeder, en wedijveren met elkander om haar vroolijk te stemmen.

— Ik ben in mijn leven nooit zoo gelukkig geweest als thans, zegt het brave oudje.

Iedereen houdt van hen, allen zijn er van overtuigd, dat zij het heel ver in de wereld zullen brengen.

En zoo eindigen de lotgevallen van Dolf en zijn vriend, die twee moedige, Vlaamsche jongens.

E I N D E.